

GENERAL: Quadres de categories lèxiques

Categoria lèxica

18/02/2019

A continuació s'ofereixen en diversos quadres totes les categories lèxiques del TERMCAT (és a dir, la llista de combinacions previstes per a la suma de categoria lèxica i categoria gramatical).¹

NOMS			
Característiques		Exemples	Tractament
Gènere	Nombre		
Sense gènere (Només en llengües sense gènere, com ara l'anglès)	Singular i plural	<i>sg</i> <i>table (anglès)</i> <i>pl</i> <i>tables (anglès)</i>	table <i>n</i>
	Només plural (plural lexicalitzat)	<i>pl</i> <i>tweezers (anglès)</i>	tweezers <i>n pl</i>
Masculí	Singular i plural	<i>sg</i> <i>accés seqüencial</i> <i>pl</i> <i>accessos seqüencials</i>	accés seqüencial <i>n m</i>
	Només plural (plural lexicalitzat)	<i>pl</i> <i>platerets</i>	platerets <i>n m pl</i>
Femení	Singular i plural	<i>sg</i> <i>glicina</i> <i>pl</i> <i>glicines</i>	glicina <i>n f</i>
	Només plural (plural lexicalitzat)	<i>pl</i> <i>deixalles</i>	deixalles <i>n f pl</i>
Neutre (Només en llengües de gènere neutre, com ara l'alemany)	Singular i plural	<i>sg</i> <i>Kind (alemany)</i> <i>pl</i> <i>Kinder (alemany)</i>	Kind <i>n n</i>
	Només plural (plural lexicalitzat)	<i>pl</i> <i>sponsalia (llatí)</i>	sponsalia <i>n n pl</i>
Masculí i femení (Referent sexuat, que determina el gènere)	Singular i plural	<i>m sg</i> <i>pivot mitjà</i> <i>f sg</i> <i>pivot mitjana</i>	pivot mitjà pivot mitjana <i>n m, f</i>
		<i>m pl</i> <i>pivots mitjans</i> <i>f pl</i> <i>pivots mitjanes</i>	
Masculí o femení (Referent sense sexe, que no determina el gènere)	Singular i plural	<i>m sg</i> <i>modista</i> <i>f sg</i> <i>modista</i>	modista <i>n m, f</i>
		<i>m pl</i> <i>modistes</i> <i>f pl</i> <i>modistes</i>	
Masculí o femení (Referent sense sexe, que no determina el gènere)	Singular i plural	<i>m sg</i> <i>dolor</i> <i>f sg</i> <i>dolor</i>	dolor <i>n m/f</i>
		<i>m pl</i> <i>dolors</i> <i>f pl</i> <i>dolors</i>	
Masculí o femení (Referent sense sexe, que no determina el gènere)	Només plural (plural lexicalitzat)	<i>m</i> <i>sarments del dimoni</i> <i>f</i> <i>sarments del dimoni</i>	sarments del dimoni <i>n m pl/f pl</i>

¹ Vegeu el criteri *GENERAL Categoria lèxica i categoria gramatical*.

ADJECTIUS										
Característiques	Exemples	Tractament								
Adjectius amb flexió completa (Forma diferent per a cada combinació de gènere i nombre)	<table border="1"> <tr><td><i>m sg</i></td><td>antiretrovíric</td></tr> <tr><td><i>f sg</i></td><td>antiretrovírica</td></tr> <tr><td><i>m pl</i></td><td>antiretrovírics</td></tr> <tr><td><i>f pl</i></td><td>antiretrovíriques</td></tr> </table>	<i>m sg</i>	antiretrovíric	<i>f sg</i>	antiretrovírica	<i>m pl</i>	antiretrovírics	<i>f pl</i>	antiretrovíriques	antiretrovíric -a adj
<i>m sg</i>	antiretrovíric									
<i>f sg</i>	antiretrovírica									
<i>m pl</i>	antiretrovírics									
<i>f pl</i>	antiretrovíriques									
Adjectius invariables (Mateixa forma en dues o més de les quatre combinacions de gènere i nombre)	<p><i>De tres formes:</i></p> <table border="1"> <tr><td><i>m sg</i></td><td>vivaç</td></tr> <tr><td><i>f sg</i></td><td>vivaç</td></tr> <tr><td><i>m pl</i></td><td>vivaços</td></tr> <tr><td><i>f pl</i></td><td>vivaces</td></tr> </table>	<i>m sg</i>	vivaç	<i>f sg</i>	vivaç	<i>m pl</i>	vivaços	<i>f pl</i>	vivaces	vivaç adj NOTA: El plural de <i>vivaç</i> és <i>vivaços</i> , en masculí, i <i>vivaces</i> , en femení.
	<i>m sg</i>	vivaç								
	<i>f sg</i>	vivaç								
<i>m pl</i>	vivaços									
<i>f pl</i>	vivaces									
<p><i>De dues formes:</i></p> <table border="1"> <tr><td><i>m sg</i></td><td>multicolor</td></tr> <tr><td><i>f sg</i></td><td>multicolor</td></tr> <tr><td><i>m pl</i></td><td>multicolors</td></tr> <tr><td><i>f pl</i></td><td>multicolors</td></tr> </table>	<i>m sg</i>	multicolor	<i>f sg</i>	multicolor	<i>m pl</i>	multicolors	<i>f pl</i>	multicolors	multicolor adj Nota: En català, ² el plural de <i>multicolor</i> és <i>multicolors</i> , tant en masculí com en femení.	
<i>m sg</i>	multicolor									
<i>f sg</i>	multicolor									
<i>m pl</i>	multicolors									
<i>f pl</i>	multicolors									
<p><i>D'una forma:</i></p> <table border="1"> <tr><td><i>m sg</i></td><td rowspan="4">antimonopoli</td></tr> <tr><td><i>f sg</i></td></tr> <tr><td><i>m pl</i></td></tr> <tr><td><i>f pl</i></td></tr> </table>	<i>m sg</i>	antimonopoli	<i>f sg</i>	<i>m pl</i>	<i>f pl</i>	antimonopoli adj Nota: El plural de <i>antimonopoli</i> és <i>antimonopoli</i> , tant en masculí com en femení.				
<i>m sg</i>	antimonopoli									
<i>f sg</i>										
<i>m pl</i>										
<i>f pl</i>										
Adjectius defectius (Només aplicables a noms d'un gènere o un nombre determinats)	<p><i>Pel que fa al gènere:</i></p> <p>Es consideren inexistents, perquè tot i que prototípicament estan determinats pel sexe del referent, en general sempre es poden aplicar a un nom de gènere diferent</p> <p><u>Ex:</u> <i>Una femella prenada</i> (però <i>Un animal prenada</i>)</p>	prenada -ada adj RAMADERIA Que porta a l'úter un embrió o un fetus.								
	<p><i>Pel que fa al nombre:</i></p> <p>No se n'han trobat casos en terminologia</p>	∅								

² En aquest cas s'especifica que estem parlant de la flexió *en català* perquè hi ha equivalents que tenen la mateixa forma. És necessari, per tant, indicar de quina llengua es parla. (Vegeu els criteris *FÓRMULES*, a l'apartat Notes.)

VERBS		
Característiques		Tractament
<i>Transitivitat</i>	<i>Pronominalització</i>	
Transitiu (Habitualment necessita un complement que no porti preposició davant)	No pronominal	teledirigir <i>v tr</i>
	Pronominal	arrogar-se <i>v tr pron</i>
	No pronominal i pronominal	aprendre de memòria <i>v tr</i> aprendre's de memòria <i>v tr pron</i>
Preposicional (Habitualment necessita un complement que porti una preposició davant)	No pronominal	accedir [a] <i>v prep</i>
	Pronominal	assimilar-se [a] <i>v prep pron</i>
Intransitiu (Habitualment no necessita cap complement)	No pronominal	comunicar <i>v intr</i>
	Pronominal	guerxar-se <i>v intr pron</i>
	No pronominal i pronominal	morir <i>v intr</i> morir-se <i>v intr pron</i>
Transitiu o preposicional (Habitualment necessita un complement, que pot portar preposició davant o no portar-ne)	No pronominal	arremetre <i>v tr/prep</i> NOTA: En l'ús preposicional, el verb <i>arremetre</i> regeix habitualment la preposició <i>contra</i> .

ADVERBIS		
Característiques	Exemples	Tractament
Paraula única	<i>reglamentàriament</i>	reglamentàriament <i>adv</i>
Sintagma	<i>per compte d'altri</i>	per compte d'altri <i>adv</i>

PREPOSICIONS		
Característiques	Exemples	Tractament
Paraula única	<i>via</i>	via <i>prep</i>
Sintagma	<i>a través de</i>	a través de <i>prep</i>

INTERJECCIONS			
Característiques		Exemples	Tractament
Entonació	Complexitat		
Amb entonació fixada	Paraula única	<i>Preparats?</i> <i>Zona!</i>	preparats? <i>interj</i> zona! <i>interj</i>
	Sintagma	<i>Êtes-vous prêts?</i> (francès) <i>Escac al rei!</i>	êtes-vous prêts? <i>interj</i> escac al rei! <i>interj</i>
Sense entonació fixada	Paraula única	<i>Gràcies.</i>	gràcies <i>interj</i>
	Sintagma	<i>No molesteu</i>	no molesteu <i>interj</i>

LOCUCIONS LLATINES		
Característiques	Exemples	Tractament
Amb verb explícit	<i>Auctor regit actum.</i> (‘l’autoritat regeix l’acte’)	auctor regit actum <i>loc llat</i>
Sense verb explícit	<i>Nulla poena sine lege, nullum crimen sine lege.</i> (‘cap pena sense llei [prèvia], cap crim sense llei [prèvia]’)	nulla poena sine lege, nullum crimen sine lege <i>loc llat</i>

PREFIXOS (i formes prefixades) I SUFIXOS (i formes sufixades)			
Característiques		Exemples	Tractament
Posició	Significat		
Anteposat a la base	Derivatiu	<u>pre</u> inscripció	pre- <i>px</i>
	Lèxic	<u>ciber</u> seguretat	ciber- <i>px</i>
Posposat a la base	Derivatiu	pin <u>eda</u>	-eda <i>sfx</i>
	Lèxic	rinopl <u>àstia</u>	-plàstia <i>sfx</i>

Barcelona, 18 de febrer de 2019
 Modificacions: 7 d'abril de 2021